

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

Afnametijdstip 1

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr. 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

1a De directeur kan een tweede corrector aanwijzen. In dat geval dient in dit correctievoorschrift voor "gecommitteerde" telkens te worden gelezen "tweede corrector". Indien de directeur geen tweede corrector aanwijst zijn de betreffende bepalingen niet van toepassing.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Indien geen tweede corrector is aangewezen stelt de examinerator de score vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer die de school heeft vastgesteld.

De CEVO zal een waarde voor de normeringsterm N bekend maken, die zou hebben gegolden, als deze toets als centraal examen was afgenomen.

N.B. Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regel

Voor het examen culturele en kunstzinnige vorming 2 HAVO kunnen maximaal 69 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Blok 1

Maximumscore 2

- 1 • *Voorstanders van een feestelijke viering*: men kan trots zijn op het feit dat Nederland in de zeventiende eeuw al in staat was zo'n groot bedrijf op te zetten / op alle industrie en nijverheid die door de VOC ontstond / op het onderzoek en de wetenschap die het gevolg waren van de VOC / op de welvaart die mede door de VOC ontstond / op de vele nieuwe producten die de VOC in Nederland heeft binnengebracht 1
- *Tegenstanders*: de handel werd volgens huidige normen niet altijd correct gevoerd: om de handel in bepaalde producten veilig te stellen / te monopoliseren kwam het regelmatig voor dat de VOC gebieden met geweld onder haar controle bracht en de bevolking daar onderdrukte en uitbuitte 1

Maximumscore 2

- 2 twee van de volgende:
- taalverschil
 - werk zien te vinden (in de stad)
 - ongewenste intimiteiten

per juist antwoord 1

Maximumscore 2

- 3 (*meer concreet*:)
- 1 Het recept wordt opgelezen/gezongen en de ouderwetse hutspot wordt geprezen.
2 Andries is ontevreden over de smaak van de hutspot omdat hij nieuwe dingen (peper) heeft ontdekt die hij wil gebruiken.
3 Men is het met Andries eens: peper is noodzakelijk.
- of
- (*meer abstract*:)
- 1 De situatie zoals die was. Men was tevreden met wat men had.
2 Nieuwe ontdekkingen verbreden de smaak.
3 Men verklaart het nieuwe onontbeerlijk.

Indien drie antwoorden juist 2

Indien twee antwoorden juist 1

Indien één antwoord juist 0

Maximumscore 2

- 4 1 (bij het recept en de lofzang op de hutspot) Er wordt a capella / zonder instrumenten gezongen.
2 (bij de kritiek over de flauwheid van de hutspot) Er wordt niet meer gezongen, maar gesproken en er worden muziekinstrumenten toegevoegd.
3 (wanneer peper aan het gerecht wordt toegevoegd) Er wordt weer gezongen, nu met instrumentale begeleiding.

Indien drie antwoorden juist 2

Indien twee antwoorden juist 1

Indien één antwoord juist 0

Maximumscore 2

- 5 • *Lering*: Het zeventiende-eeuwse Nederlandse protestantisme was sterk moralistisch van aard. De vermaningen uitten zich in genretaferefen, maar werden ook verpakt in voorwerpen, of: De hier gebruikte symbolen waren dubbelzinnigheden / toespelingen op iets dat achter de afgebeelde werkelijkheid lag. In videofragment 3 worden deze toespelingen geïnterpreteerd als vermaningen om bepaalde dingen niet te doen
- *Vermaak*: Men had plezier in het herkennen en ontdekken van allerlei betekenissen, of: De wijze waarop de vermaning ‘verpakt’/afgebeeld werd, was vaak vermakelijk

11**Maximumscore 1**

- 6 één van de volgende:
- Veel kunstenaars in zeventiende eeuw werkten in ateliers van een groot/bekend kunstenaar, waarbij een hiërarchie bestond onder de schilders die er werkten: van meester tot leerling. Bij de realisatie van een kunstwerk kon een taakverdeling bestaan.
 - Vaak kwamen de onderwerpen van een opdrachtgever die daaraan gedetailleerde eisen stelde. De meester of zijn leerlingen werkten deze ideeën dan uit.

Maximumscore 1

- 7 één van de volgende:
- De Gouden Eeuw bracht welvaart, maar daarmee ook (andersoortige) problemen en lichamelijk en zedelijk verval met zich mee.
 - In de Gouden Eeuw is er welvaart, maar desondanks onbehagen en verslaving aan / afhankelijkheid van steeds meer producten.
 - Vanwege de (ook) in de Gouden Eeuw heersende overeenstemmings-/consensuscultuur wordt er veel gepraat.

Maximumscore 3

- 8 drie van de volgende:
- De encenering verwijst naar een zeventiende-eeuws genreschilderij.
 - Het zwart-witte vloerdeel lijkt op de vloer op schilderijen van zeventiende-eeuwse interieurs.
 - Servies: nappen, tinnen kannen, pijp verwijzen naar voorwerpen op zeventiende-eeuwse stilleven.
 - Kostuums: de zwarte pakken, kragen, manchetten van de heren en het kostuum van Catryn als geheel (pofmouw, strak lijfje, wijde rok) verwijzen naar zeventiende-eeuwse kleding.
 - De muziekinstrumenten verwijzen naar zeventiende-eeuwse instrumenten.

per juist antwoord

1**Maximumscore 1**

- 9 één van de volgende:
- (inhoudelijk:)
- Catryn denkt waarschijnlijk dat wat haar overkomt een straf van God is voor de fouten in haar leven: dat staat ook in de tekst. Deze denkwijze paste in de zeventiende eeuw.
 - Het lijkt op een liturgische / kerkelijke / bij een plechtigheid horende tekst. Op moeilijke momenten wordt vaak gegrepen naar zo'n soort tekst.
- (muzikaal:)
- Het klinkt als een (plechtig) kerklied; religie was een belangrijk item in de zeventiende eeuw.
 - Het is een polyfoon duet, een muzikale vorm die veel gebruikt werd in de zeventiende eeuw.
 - De melodie heeft veel overeenkomst met een psalmmelodie: een kerkelijk lied met weinig verschillende notenwaarden.

Opmerking

ook goed rekenen: Bredero, de schrijver van het lied, was een bekende dichter in de zeventiende eeuw

Maximumscore 1

- 10 – Geen bezwaar dat theatermakers historisch materiaal naar eigen goeddunken voor hun artistieke product gebruiken, bijvoorbeeld één van de volgende:
- Een theatermaker is geen geschiedschrijver. Hij wordt alleen beoordeeld op zijn artistieke prestatie.
 - Historische gegevens zijn hier een middel / reflectiemateriaal.
 - In het hele stuk is consequent fragmentarisch historiserend gewerkt.
- of
- Tegenstanders van een ‘knipoog’, bijvoorbeeld één van de volgende:
- In een toneelstuk met deze titel verwacht je historisch juist materiaal.
 - Mensen die niet in staat zijn de ironie van het stuk te onderkennen, kunnen historisch op het verkeerde been worden gezet.

Blok 2**Maximumscore 2**

- 11 twee van de volgende:
- Toename vrije tijd: invoering van een kortere werkdag en vrije zaterdagmiddag
 - Groeiende urbanisatie, waardoor een stedelijke cultuur tot bloei kwam.
 - Groeiende mobiliteit, onder andere door verbetering van de infrastructuur
 - Vrouwenemancipatie, bijvoorbeeld de invoering van de vrouwenkieswet

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**

- 12 twee van de volgende:
- Amerikaanse soldaten brachten tijdens de Eerste Wereldoorlog hun muziek en dans mee naar het vasteland van Europa.
 - de distributie van grammofoonplaten
 - de opkomst en populariteit van films met dansscènes
 - de rondreizende muzikanten/muziekbands die dansmuziek speelden
 - (in mindere mate) de opkomst van de geïllustreerde tijdschriften waar dans in beeld werd gebracht
 - de muziek- en dansdemonstraties op werelddtentoonstellingen

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**

- 13 drie van de volgende:

Menuet:

- nauwelijks aanraking / afstand tussen de partners
- eenvoudig/rechthoekig vloerpatroon
- uitgedraaide voetposities
- weinig verplaatsing door de ruimte
- veel eerbetoon door middel van buigingen
- laag tempo
- makkelijk uitvoerbaar
- statig/statisch

Weense wals:

- intieme danshouding
- ingewikkeld/slingerend vloerpatroon
- parallelle voetposities
- veel verplaatsing door de ruimte
- geen extra eerbetoon
- hoger tempo
- technisch lastiger dan het menuet
- soepele bewegingen

Indien drie antwoorden juist

2

Indien twee antwoorden juist

1

Indien één antwoord juist

0

Maximumscore 114 één van de volgende:*Weense wals:*

- partners staan dicht bij elkaar, maar houden nog enige afstand ten opzichte van elkaar
- gelijkmatige verplaatsing
- geen specifieke voetacties
- intiem
- de tempowisselingen hebben geen invloed op het karakter van de dans
- het lijkt meer door twee personen gedanst

Tango:

- nog intiemere danshouding omdat de benen van de partners in elkaar schuiven
- plotselinge richtingsveranderingen
- plotselinge voet-/beenacties
- sensueel
- de vertragingen ondersteunen het sensuele karakter
- het lijkt meer als één geheel gedanst

Maximumscore 215 Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De statige, traditionele dansen waren ontwikkeld om volgens de regels / op een ingehouden/ingetogen manier met elkaar in contact te komen, en niet om een dansgevoel/extase te beleven. In de jazzdans hielden mensen zich niet in / konden mensen zich laten gaan op de muziek / konden mensen zich uitleven in dans / was er meer mogelijkheid tot individuele expressie.

Indien een relevant deel van het antwoord juist

1**Maximumscore 2**16 twee van de volgende:

- wild/ongeremd hoppen/springen
- benen die de lucht ingaan, zodat ondergoed van de dame zichtbaar wordt
- schopbewegingen
- tegen elkaar opbotsen
- vrij / quasi-improviserend van karakter

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**17 twee van de volgende:

- De vormgeving en stijl van het interieur (en de aankleding daarvan) hebben moderne stijlkenmerken, zoals abstracte stilering en geometrische vormtaal (zie hiervoor de zuilen op de hoeken van het podium, de banen en strepen rond het vrijheidsbeeld).
- Het interieur doet theaterachtig aan, met een 'decor' en de gerichtheid naar het orkest.
- Aan het drumstel en de beide gitaren is te zien dat er moderne dansmuziek werd gespeeld.
- Amerika en New York in het bijzonder werden toen gezien als de bakermat voor de moderne tijd. Dit werd gesymboliseerd door het prominent in beeld gebrachte vrijheidsbeeld, de wolkenkrabbers en de tekst 'Welcome in New York'.
- Het internationale karakter wordt nog eens benadrukt door de wereldbol boven de dansvloer.

per juist antwoord

1

Maximumscore 2

- 18 Het ten dans vragen zonder tussenkomst van een derde kon tot gevolg hebben dat (twee van de volgende):
- mensen van verschillende gezindten / geloofsrichtingen mengden.
 - verschillende klassen mengden.
 - mensen met verschillende etnische achtergronden mengden.
 - ongewenste, buitenechtelijke relaties zouden ontstaan.
 - te gemakkelijk een seksuele relatie aangeknoopt zou kunnen worden, met ongewenste zwangerschappen als gevolg.

per juist antwoord

1**Maximumscore 1**

- 19 voorbeelden van een goed antwoord:
- Nee. Er was toen sprake van het tegengaan van zedenverwildering op met name relationeel/sexueel vlak. Dit argument kan en zal nu niet meer als voornaamste argument gehanteerd kunnen worden, omdat de overheid zich nu niet meer op het standpunt van zedenmeester stelt.
 - Nee. Verbod op of sluiting van dansgelegenheden, waaronder houseparties, gebeurt nu niet meer met het argument van zedenverwildering, maar op grond van overlast of verstoring van de openbare orde, zoals bij geluidsoverlast, drugsgebruik of geweldpleging.

Blok 3**Maximumscore 2**

- 20 *economisch* (één van de volgende):
- Door de sterke industrialisatie veranderde voor veel mensen de woon-, werk- en leefomgeving / nam de mobiliteit toe (zo verhuisden veel mensen uit de agrarische regio's naar stedelijke gebieden); daardoor kwam men sneller in contact met nieuwe ontwikkelingen.
 - Door de opkomst van de welvaartsstaat / voltooiing van de wederopbouw konden jongeren zich financieel meer permitteren.

politiek (één van de volgende):

- Allerlei (autoritaire) gezagsstructuren werden minder vanzelfsprekend.
- Er ontstonden jongerenbewegingen waarmee de politiek rekening diende te houden.
- De oorlog in Vietnam gaf aanleiding tot felle politieke tegenstellingen / stimuleerde landelijke protestbewegingen.

Maximumscore 2

- 21 De muziekindustrie (drie van de volgende):
- produceerde muziek / een sound speciaal gericht op de jeugd.
 - bracht muziek uit met vaak een maatschappijkritische inhoud die aansloot bij de belevingswereld van de jeugd.
 - sponsorde (illegale) piratenzenders, zoals Veronica.
 - bracht hitsingles uit.
 - speelde een rol in muziektijdschriften, zoals de Hitkrant.

Indien drie antwoorden juist

2

Indien twee antwoorden juist

1

Indien één antwoord juist

0

Maximumscore 2

- 22 –*I could easily fall in love with you:* 1
Doelgroep: behoudende jeugd, maar ook oudere generaties / jong en oud
Argumentatie (één van de volgende):
• De tekst gaat over liefde en is daarin volstrekt clichématig.
• De tekst is onschuldig van karakter.

- I can't get no satisfaction:* 1
Doelgroep: rebellerende jeugd
Argumentatie (één van de volgende):
• De tekst gaat over het zich ergens tegen afzetten / is mopperend.
• De tekst gaat over het onbehagen met de (consumptie)maatschappij.

Maximumscore 3

- 23 drie van de volgende: 1
<i>I could easily fall in love with you:</i>	<i>I can't get no satisfaction:</i>
• intro met 'braaf' achtergrondkoortje	instrumentaal intro
• glatte manier van zingen	ongepolijste manier van zingen
• normaal elektrisch gitaargeluid	wat ruwere elektrisch gitaartoon
• nauwelijks hoorbare basgitaar	overheersende rol basgitaar
• kleine rol voor de drums	drums duidelijk aanwezig
• de instrumenten spelen in het middenregister	de instrumenten spelen vooral in de lagere registers
• geen sterke beat	sterke, opzweepende beat
• meer een meezinger met traditionele melodie	monotone zang in korte frasen
• de gezongen melodie staat op de voorgrond	de melodie wordt vaak overstemd door de begeleiding
• dansritme van een jive	geen bekend dansritme
- per juist antwoord

Maximumscore 1

- 24 één van de volgende:
- het 'uit één mond' laten klinken van het protest, door het gezamenlijk zingen van de song
 - het versterken van het saamhorigheidsgevoel of samen-ergens-over-eens-zijn gevoel, door het gezamenlijk zingen van de song
 - het versterken van de inhoud van de tekst, door het gebruik van meerdere media (naast tekst ook muziek).
 - het makkelijker kunnen onthouden van de tekst, doordat deze op muziek is gezet.
 - het laten 'meeliften' van de tekstinhoud op de aantrekkingskracht van de muziek

Maximumscore 2

- 25 twee van de volgende: 1
- In de loop van het lied wordt er steeds luider gezongen / wordt de begeleiding steeds luider.
 - De laatste twee regels worden haast sprekend gezongen.
 - De laatste twee woorden worden op een sarcastische manier gezongen/uitgesproken.
 - De zanger probeert te overtuigen door een steeds fellere voordracht.
 - Er worden telkens meer instrumenten toegevoegd.
 - De ritmesectie is steeds nadrukkelijker aanwezig.
- per juist antwoord

Maximumscore 1

- 26 Het onderwerp staat in schrill contrast met de manier waarop het via de tekst en de muziek wordt gebracht, namelijk in de vorm van een vrolijke meezinger.

Maximumscore 227 twee van de volgende:

- Het was een uitgelezen mogelijkheid om met heel veel mensen met (gelijkgezinde) alternatieve/vrije(re) opvattingen bij elkaar te komen.
- Het was een massale manifestatie/demonstratie van het uitdragen van een onafhankelijke, eigen levenshouding.
- Deze festivals kenmerkten zich door een bijzonder vredelievende sfeer.

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**28 twee van de volgende:

- Oosterse spiritualiteit werd gezien als een alternatief voor de Westerse consumptiemaatschappij.
- Er werd gezocht naar andere vormen van spiritualiteit dan de in het Westen geïnstitutionaliseerde vormen, zoals de kerken.
- In deze culturen werd gebruik gemaakt van (alternatieve) geestverruimende middelen.
- In deze culturen vond men oude wijsheden ter verdieping van het eigen leven.
- Er was de aantrekkingskracht van goeroe's: prediking van liefde en vrede.
- Er was de aantrekkingskracht van ashrams: wonen in commune-achtige verbanden.

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**29 –voor (één van de volgende):

- Hiermee konden maatschappijhervormingen worden ondersteund.
- Hiermee werden podia gestimuleerd om nieuwe ideeën naar voren te brengen / te experimenteren.
- Hierdoor konden maatschappelijke veranderingen worden gereguleerd / beheersbaar worden gemaakt (door sommigen repressieve tolerantie genoemd).

1

–tegen (één van de volgende):

- De overheid subsidieerde jongerencentra waar op grote schaal drugs gebruikt werden.
- De overheid subsidieerde groepen jongeren die tegen diezelfde overheid in opstand kwamen.
- De in deze centra gebrachte cultuuruitingen waren van een minder soort dan de conventionele podiumkunsten en dienden dus niet gesubsidieerd te worden.

1**Blok 4****Maximumscore 2**30 twee van de volgende:

- Bij het reclame maken voor de tentoonstelling is gebruik gemaakt van grootschalige publiciteit.
- De tentoonstelling is zeer professioneel of 'gelikt' gepresenteerd, waardoor het de uitstraling heeft gekregen van een megatentoonstelling of publiekstrekker.
- De getoonde kunstwerken hebben een sensationeel karakter; er werd hiermee een hype gecreëerd.

per juist antwoord

1

Maximumscore 231 twee van de volgende:

- De koptekst (waarin gesteld wordt dat de arbeiderspartij niet werkt) is kort, duidelijk en eenvoudig en wordt ondersteund/versterkt door een eveneens duidelijk / niet mis te verstaan beeld (van een eindeloze rij wachtende werklozen).
- De tekst bevat sarcastische woordspelingen en een tegenspraak (Labour betekent in het Engels zowel de arbeiderspartij als 'werk').
- Het documentaire fotobeeld van de eindeloze rij wachtenden zet door haar realisme kracht bij aan wat in de koptekst wordt aangegeven.
- Er is een originele strategie gehanteerd waarbij sprake is van 'omkering van het gangbare': De aandacht wordt vooral gevestigd op de concurrerende partij, maar dan in zeer negatieve zin, terwijl de aandacht in mindere mate gevestigd wordt op de partij waarvoor deze reclame gemaakt is.

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**32 twee van de volgende:

- Hij maakt zo reclame voor zijn verzameling en voor de kunstenaars (met als doel de waarde ervan te laten stijgen).
- Het levert hem als persoon status op.
- Hij kan zo zijn ambitie verwezenlijken om de kunstgeschiedenis te beïnvloeden (onder andere via zijn eigen museum).

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**33 twee van de volgende:

- Het onderwerp (een kindermoordenares) verdient het niet om tot kunst verheven te worden door middel van een geschilderd portret.
- De kindermoordenares kijkt je brutaal aan.
- De uitvoering benadrukt het pijnlijke onderwerp; het portret van de kindermoordenares is namelijk opgebouwd uit afdrukken van kleine kinderhandjes.
- De kunstenaar maakt gebruik van persoonlijk leed (van de ouders van de kinderen) / maatschappelijk leed en vestigt daarmee de aandacht op zichzelf en op zijn kunst.

per juist antwoord

1**Maximumscore 2**34 twee van de volgende:

- Deze haai is tentoongesteld in de context van een galerie/museum voor kunst.
- Hirst wil met deze haai een betekenis/inhoud/emotie oproepen; dit blijkt (bijvoorbeeld) uit de filosofische titel die hij aan het werk heeft meegegeven. (Het werk krijgt daardoor een bredere dimensie dan alleen een tentoongestelde haai.)
- Hirst heeft veel aandacht besteed aan de vorm/vormgeving van het geheel: de haai is in een speciaal daarvoor vormgegeven witte vitrine geplaatst met (dik) blauwgroen gekleurd glas.
- Hij creëert daarmee een artistiek/esthetisch conflict.

per juist antwoord

1

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 35 voorbeeld van een goed antwoord:
- *vorm*: Hoewel de haai dood is, lijkt hij huiveringwekkend echt / lijkt het alsof hij levend is en in het water zwemt 1
 - *titel*: Stel je voor dat je zo'n dier in het echt tegenkomt, dan word je geconfronteerd met de dood 1

Opmerking

ook goed rekenen:

- (Wat Hirst zelf erover zegt:) “Deze dode haai verwijst naar de dood in het algemeen en ook naar de dood van de levende persoon die naar deze haai kijkt.”
- (Wat een recensent schreef in reactie op de titel:) “Voor de vervaarlijk geopende bek van deze mensenhaai staand, zien we onze eigen dood een fractie van een seconde in de ogen.”

Maximumscore 2

- 36 – Sterrenstatus (één van de volgende): 1
- Hij is een bekende figuur geworden, doordat hij met zijn werk veel in de media is vanwege het sensationele karakter ervan (cultfiguur).
 - Doordat er veel vraag is naar zijn werk, is hij rijk en beroemd geworden en gedraagt zich in de publiciteit ook als een beroemdheid.

– Omstreden kunstenaar (één van de volgende): 1

- Zijn werk wordt vaak shockerend of morbide gevonden omdat hij werken maakt waarvoor hij dode dieren gebruikt.
- Zijn kunstwerken lijken vooral op sensatie te zijn gericht.

Maximumscore 2

- 37 • Deze kunstwerken leggen de nadruk op het sensationele van het beeld 1
- Het werk van onder meer Hirst is gebaseerd op realistische/alledaagse objecten, zoals opgezette dieren. Deze beelden zijn voor iedereen herkenbaar 1

Maximumscore 1

- 38 één van de volgende:
- Saatchi creëert een bepaalde afhankelijkheid bij de kunstenaars door van een kunstenaar veel werken in bezit te hebben. Hirst probeert een te grote afhankelijkheid te voorkomen door het terugkopen van eigen werken uit de Saatchi collectie.
 - Hirst wil voorkomen dat Saatchi ineens alle kunstwerken van hem verkoopt, waardoor hij als kunstenaar onbelangrijk verklaard wordt. Dit zou grote negatieve gevolgen kunnen hebben voor zowel zijn naam als voor de verkoop van zijn kunstwerken (daling in verkoopaantallen en prijs).

inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in op de optisch leesbare formulieren.

Zend de gegevens uiterlijk op 13 april naar de Citogroep.

Einde